

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א'רנב
ערב שבת קודש פ' שלח,
מבה"ח תמוז ה'תשע"ח

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

"חיים" שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקט"ז שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

החתן הת' שמואל והכלה מרת לאה שיחיו

שפירא

לרגל נישואיהם בשעטומ"צ, ועש"ק פ' שלח, כ"ה סיון ה'תשע"ח

"ויבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה

כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות"

ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' נחמן וזוגתו מרת העניא שיחיו שפירא

הרב דר. ארי' לייב וזוגתו מרת עדנא שיחיו סולומון

מדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת חי' רחל בת ר' פנחס זליב ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי הירש ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליב ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

דבר מלכות

3

מדוע חייבים רבי - משה רבינו שבדוד / משיחת ש"פ שלח החש"ב

זמן הגאולה

8

ללכת בקבלת עול / פ' השבוע והזמן הנוכחי באור הגאולה

ניצוצות של משיח

13

נשי ישראל מצייתות לנשיא דורנו / קטעים קצרים ופתגמים בעניני גאולה

כתב יד קודש

14

תוקף החום דתמוז / צילום נדיר מהגהת הרבי לשיחת ש"פ שלח השי"ת

6 כדאי בענין ההשתטחות לאדמו"ר האמצעי.

7 וכל' השתטחות רגל וראש בשוה - למעלותא.

מען נאך ווערן אפ צוהאלטן ווהו ענין ההשתטחות דע"י סגולות על חבדו ויודעים
 אז דא איז ער, ומפני' דא צורתו, הנה זה נהגן כח ועזו בהתקשרות, און פסירס דורך
 את שליחותו, בלי שום חשבונות, וכמו"כ הוא גם בענין ההשתטחות ברוחניות, דאי' בספר
 מאור עינים' בסם הבעש"טאמר ענין ההשתטחות ברוחניות הוא למוד תורת העדוקסס וואס ער
 האט זיך אויף דעם אפ גיבען, כדאי' בזהר דקבורתא דמשה בסנה דילי', ובמילא זה נהגן
 כח בהתקשרות און מ'פירס אויס דיא שליחות, רק בתנאי שלא יזנו מאוסה מדברי הרב, אף
 אז ס'אז דוכס זיך אויס אז אויף איז בעטער, כי בעטער'טו כיה מה קידס ומה אה"כ (הי' א)
 וחסא אצל המרגלים, שהיו כולם קראי בועד אויף יש, הססה בעצמו בהרס, ובכ"ו ע"י
 שינוי קצת מדברי הרב, און אריין ליעין אייניגעס שכל, הנה סוף סוף אפרו ע"ב לא
 נוסל כו', כמו שאמר כ"ק אדמו"ר הכ"מ בפי' המאמר ע"ב אוקף, לו עשה כך כו' עד
 שאמר כו' און פיר' בזה שאמר לו לעשות עבירה, ביחוד דאז' לא יסמע לו, רק אספ'
 אפ' שהיצי' אומר לתקן, הוא סוסט אכזה, וייער גלייך, גם אזי מסכים, הנהג' אזי טנה
 טנה אצל מכיון שז' ע"ה הנהגה - ועוד ע"ה הר' זה שר' עד שאמר כו' עבוד ע"ז.
 ולזאת צורך להיות התנאי העברי שמירת דברי הרב ען אייניגעס שכל, ואז יש נהגת בה
 על בירור הנוק' וחסקו בעולט' קלכה"פ בזה תוקף החום דהקופס' ימוז, לא ידו' קריא לע
 ליי' שהרי באמת בחדשי תמוז זאב הי' צ"ל זמן שמחה, שהרי זה הי' אחר הארש דמ"ת.
 רק שר' הא העגל, ולכן לע"ל כשיהקנו כל החסאים ובתוכסם הא העגל ידו' זה באמת זמן
 שמחה, אך גם בעשיו' נשאין זה זמן שמחה ואדרבא כו', אך ס"ס להיזון זמן שמחה וזילוי
 בעצם לכן לכה"פ בנשמי' ונא' כר זה בענין שבתודת זה הוא תוקף החום, והוסב הדיבור אודות
 הגאולה דיי' תמוז שאז ראו נרשים בתופש, וכמו שפיר' ק' אדמו"ר אחר שחרורו, אשר כשתנו
 לו השחרור, ראש שהי' כתוב בו קודס' 10 עינים סי' ב' וזא' כ"פ עינים קאסראמא, עד שבי' ב'
 ויי' תמוז שחרור לבמרי, גם סיפר אשר כשאסרו אותו הנה עד עכ' להתוקר ארך הרבה זמן
 וראו בו נסים, כי בלי'ה ההוא אסרו הרבה אנשים ב' ס' ס' זמיר דנוס למיה, ב' ב' ב'
 ובהנהגה הפקידת, ועד בוא כ"ק אדמו"ר הדי' - מקדמה מסופספה, ב' ס' ס' על חקירה סי' ח' ב' ב'
 דבמילא נעול ע"ז כ"ק, עד אשר נסע' לומי' משם, / שבס' אז, בתכלית הנילו', היו כאלו
 וואס סיא האט גימושטעט זיך מיס זיי' נאך ביול היינס / שכ"ו הי' בהרש תמוז דוקא.
 ובכח ההקשרות הנה ל' ב' בהרש תמוז שועלים על החוכריות יא'יה בו אור הקדושה, ויהי'
 ע"ז הוא בטבת מברכי' טע' ברכת החדש, ונוכח ברכת החדש הנהג' חשד' כו' ל' ס' ב'
 ולברכה, לששון ולשמחה, לישועה ולנחמה ונאמר אמן, להננוח הוא אפר אחרי תל' ולישמחה
 ס' - אחרי תל' ולישמחה, עונים אמן, משא' בחזרי תל' ולעקבה אי' עונים אמן נאר ס' דארף
 מינטערין ולומר ונאמר אמן ואז דוקא עונים, אף הע"ה הוא דאחרת תל' ברכות 28
 הראשונות שהם טובה ולברכה, או ששון ושמחה בודאי עונים אמן, אך על הענין, לישועה שאמתי'
 אחרי לעצור, ונחמה ושגא' אחרי יגון, הנה הבס' שמפי' עילון לא תצא כו', ובכח ענין ההשתטחות
 בודאי הו' ס' ב' ע"לוי, כמו שאמר הבעש"טאשר ביכולתו הי' לללות עמיתה השמיכה אך רצה
 דורך ניין דעס' ס' ב' ואל עפר תשוב, וא"כ בודאי עילוי הוא יצא זה הי' עילוי רק ע"ה
 בשבילו הרי בודאי לא הי' מסכים ע"ז ובודאי זה גם עילוי בשבילנו, אבער פון העס'
 ווענין פון זיך אליין ענטפערט זיך ניס קיין אמן, כ"א צ"ל ונאמר אמן, וסיים אשר כ"ק
 אדמו"ר חס"מ יוליכנו בקרוב לקראת משיח צדקנו בקרוב כהס' במימוז אמן.

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש
 לזכות האשה רייזל פרומא בת חי' רחל שתיח
 ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחי
 ובנותיהם רחל בת חיה מושקא ולאה שרה בת חיה מושקא שיחי
 ולזכות הנא לאה בת חי' רחל, עדינה בת חי' רחל, מרים בת חי' רחל, וצבי בן חי' רחל שיחי

תוקף החום דתמוז

בהמשך לשיחות שהובאו בתחלת גליון זה, הבאנו צילום נדיר (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א על קטע משיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'שי"ת

נדפס ב"שיחות קודש" ה'שי"ת (הוצאה חדשה) ע' 92

פענוח הצילום שלפנינו (הכתי"ק בא בהדגשה):

ח. וזהו ענין ההשתטחות דע"י שהולכים על קברו ויודעים אז דא איז ער, ומצירים את צורתו, הנה זה נותן כח ועוז בהתקשרות, און מען פירט דורך את שליחותו בלי שום חשבונות. וכמו"כ הוא גם בענין ההשתטחות ברוחניות, דאי' בספר מאור עינים - לקוטי מס' שבת - בשם הבעש"ט אשר ענין ההשתטחות ברוחניות הוא לימוד תורת הצדיק וואָס ער האָט זיך אויף דעם אָפגעגעבן און אין דעם זיך אַוועקגעגעבן, כדאי' בזהר דקבורתא דילי [דמשה] משנה, ובמילא זה נותן כח בהתקשרות אַז מ'פירט אויס די שליחות, רק בתנאי שלא ישנו מאומה מדברי הרב, אע"פ אַז עס דוכט זיך אויס אַז אַזוי איז בעסער, כי משינוי כזה מה קודם ומה אח"כ התחיל חטא המרגלים שהיו כולם קרואי מועד אנשי שם, שמשה בעצמו בחרם, ובכ"ז ע"י שינוי קצת מדברי הרב, און אַריינלייגן אייגענעם שכל הנה סוף סוף אמרו לא נעלה כו', כמו שאמר כ"ק אדמו"ר הכ"מ בפ' המאמר היום אומר לו עשה כך כו' עד שאומר כו' הפ' בזה שאין אומר לו לעשות עבירה, כי בהתחלה כזאת בודאי לא ישמע לו, רק שהיצה"ר אומר להאדם דו טוסט א מצוה, עשה כו' זייער גלייך, גם אני מסכים הנה אף שזה מצוה אבל מכיון שמקשיב לעצתו ודעותיו ה"ז שרש עד שאומר כו' עבוד עבודה זרה.

ולזאת צ"ל התנאי העיקרי שמירת דבר הרב אַן אייגענעם שכל, ואז יש נתינת כח על בידור הגוף וחלקו בעולם, שגם חלק חומרי ביותר הנה לכה"פ בעת תוקף החום דתקופת תמוז, לא יהי' קריא לי', שהרי באמת בחדשי תמוז ואב הי' צ"ל זמן שמחה, שהרי זה תיכף אחרי החדש דמ"ת, רק שגרם חטא העגל, ולכן לע"ל כשיתקנו כל החטאים ובתוכם חטא העגל יהי' זה באמת זמן שמחה, אך גם עכשיו שאין זה זמן שמחה ואדרבא כו', אַך מ"מ להיות זמן שמחה וגילוי בעצם לכן לכה"פ בגשמיות ניכר זה בענין שבחודש זה הוא תוקף החום.

ט. והוסב הדיבור אודות הגאולה ד"ב תמוז שאז ראו ניסים במוחש כמו שסיפר כ"ק אדמו"ר אחר שחרורו, אשר כשנתנו לו השחרור ראה שהי' כתוב בו קודם עונש מיתה והעבירו קולמוס ע"ז וכתבו 10 שנים סיביר, ואח"כ 3 שנים קאסטראַמא, עד שבי"ב וי"ג תמוז שוחרר לגמרי, גם סיפר אשר כשאסרו אותו הנה עד שבא להחוקר ארך הרבה זמן וראו בו ניסים כי בלילה הוא אסרו הרבה אנשים, ומיד דנום למיתה, ועד בוא כ"ק אדמו"ר נתהווה שינוי ובמילא ניצל ע"ז כ"ק, עד אשר נסעו לגמרי משם,

- שגם אז, בתכלית הגילוי, היו כאלו וואָס מען האָט גע'מוטשעט זיך מיט זיי שיוודו שזהו נס גלוי, ויש כאלו אז מ'מאטערט זיך מיט זיי נאָך ביז היינט - שכל זה הי' בחדש תמוז דוקא.

י. ובכח ההתקשרות הנה בחדש תמוז פועלים על החומריות שיאייר בו אור הקדושה, וההתחלה ע"ז הוא בשבת מברכים בעת ברכת החודש, ונוסח ברכת החודש הוא יחדשהו

מדוע חייבים רבי - משה רבינו שבדור

ישנה טענה ידועה: מדוע על אדם להזדקק ל"רבי", הרי יכול אדם להיות יחד עם "עצמות", ויהי' לו קשר ישיר עם השי"ת עצמו? • בכל דור יש משה רבנו שבדור, והם נשיאי הדור שבכל דור, ה"אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא", עד לדורנו אנו הנשיא - כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו • כאשר בא מישהו ורוצה לפתות את מושפעיו שאין ביכולתם להיות מקושרים לנשיא הדור כיון שהוא נעלה מהם - הרי אומרים שכל זה היתה טענתם של המרגלים ש"וילינו עליו", וכשמתיצבים נגד משה רבנו - אין הוא יכול להתפלל עבורם! • בשעה שאדם מתקשר למשה רבנו שבדור, לא נוגע מצבו, משה רבנו מוציא את כל אחד ממצבו ומעמיד אותו בדרגה של "שתויי יין", עד שהוא מביא ומכניס אותו לארץ ישראל, בגאולה האמיתית והשלימה • תרגום חפשי משיחת ש"פ שלח ה'תשל"ב - בלתי מוגה

א. ישנה טענה ידועה:

מדוע על אדם להזדקק ל"רבי", הרי יכול אדם להיות יחד עם "עצמות", ויהי' לו קשר ישיר עם השי"ת עצמו, מדוע, איפוא, עליו להזדקק ל"רבי"? ובפרט בהתאם למאמר רז"ל¹ "אליו ולא למידותיו", שאסור להשתמש במוצעים כמלאכים וכו', אלא על האדם להתפלל ישירות אל השי"ת, הרי במכל שכן שלא דרך ממוצע של בשר ודם, ובמילא הוא טוען מדוע עליו להזדקק ל"רבי"?

(1) ספרי - הובא בפרד"ס של"ב פ"ב.

זאת ועוד: מתן תורה הרי הי' באופן של "אנכי הוי' אלקיך"², "אלקיך" - לשון יחיד, כלומר שהקב"ה התקשר עם כל יהודי ביחוד, כמובא בפסיקתא³, במילא הוא בא וטוען: הרי הקב"ה התקשר אתו ביחוד, מדוע איפוא, עליו להיות זקוק לרבי?

על דרך זה יש השואלים בנוגע לבעל-שם-

(2) יתרו כ, ב.

(3) ראה פסיקתא דר"כ (פ' החודש השלישי עה"פ אנכי ה' אלקיך): הקב"ה כשהי' מדבר לישראל, כל אחד ואחד מישראל הי' אומר עמי הדבור מדבר.

טוב:

אם הבעל-שם-טוב הוא דבר הכרחי, מדוע הוא לא הי' בזמנים קדומים? ומה בקשר לכל הדורות שהיו עד לבעל-שם-טוב, ואף בדורו של הבעל-שם-טוב גופא היו כאלה שלא היתה להם שייכות אליו – כיצד, איפוא, הסתדרו הם?

עד שמוצאים אנו כמה גדולים שהיו "פוסקים" ושנתקבלו בכל עם ישראל, וכידוע מה שמובא בהמשך "בשעה שהקדימו – תער"ב"4 "ושמעתי בשם רבינו נ"ע שכל המחברים עד ה"ט"ז והש"ך והם בכלל עשו חיבוריהם ברוח הקודש" – מתעוררת במילא השאלה: כמה מהם לא היתה להם שייכות לפנימיות התורה, ולא הי' להם "רבי", ואם הדבר הכרחי, כיצד הם יכלו להסתדר בלי זה? ב. הביאור על כך:

כל זמן שאדם בטוח בעצמו שיכול לסמוך על עצמו שילך בדרך הישר ולא בדרך עקלתון, הרי מהיכי תיתי - יכול להסתדר בלי זה. ואילו מי שאינו בטוח בעצמו שלא יסטה ולא יטעה, הוא זקוק ל"רבי".

כפי שאנו רואים במעשה המרגלים – שעל בני ישראל פעלה תפילתו של משה רבנו⁵, ואילו על המרגלים שחלקו עליו לא פעלה⁶ - שכן, כשישנה גזירה, ובכוחות עצמיים לא יכולים לצאת ממנה, מן ההכרח להזדקק לתפילת משה, תפילת הנשיא, שהוא יתפלל עליו, ותפילתו של משה רבנו פועלת להינצל מהגזירה, שהרי לולי תפילתו - יכולה לצאת גזירה כזו כמו גזירת המרגלים שהיתה בכי לדורות⁷.

כאן רואים אנו עד כמה פעלה תפילתו של

(4) ח"ג ס"ע א'שפה.

(5) יד, כ.

(6) יד, לז.

(7) תענית כט, א.

משה רבנו: מבלי הבט על העבירה החמורה שעברו בני ישראל, עד שהקב"ה רצה שיהי' "ואכלה אותם כרגע"⁸, אף על פי כן, בשעה שעמד יהודי אחד להתפלל עבור בני ישראל - זה עזר וביטל את הגזירה מעל בני ישראל, למרות שלכאורה מדוע היו זקוקים לתפילת משה רבנו, הרי היו אז כמה צדיקים, ובמיוחד שהי' זה "דור דעה"⁹, מדוע איפוא, היו זקוקים לתפילת משה רבנו, עד שבלי תפילתו הי' "ואכלה אותם"?

אלא, כאן רואים אנו שכיוון שמשה רבנו הי' ה"נשיא", הרי בשעה שנשיא נושא תפילה - יכול הוא להציל את כלל ישראל, מה שאין כן יחיד סתם אין ביכלתו לפעול זאת.

כמו-כן רואים אנו את העילוי שפעל משה רבנו על ידי תפילתו, שלא זו בלבד שהחליף את ה"ואכלה אותם כרגע", שישארו בחיים למשך זמן קט - אלא הוא פעל זאת על תקופה של ארבעים שנה, ולא ארבעים שנה של חיים סתמיים או של חיי לחץ, אלא אדרבה אופן החיים שלהם הי' בתכלית העילוי: הי' להם מן¹⁰ "לחם מן השמים", מים¹¹ מבארה של מרים וענני הכבוד גיהצו את בגדיהם¹² יישרו את הדרך והרגו את הנחשים והעקרבים¹³, כך שבמילא יכלו לשבת כל היום וללמוד תורה מפי משה רבנו ולהיות עסוקים רק באלקות, עד שהגמרא מספרת¹⁴ על אחד שראה את מתי המדבר שהיו "כמאן דמיבסמי", כ"שתויי

(8) קרח טז, כא.

(9) פסיקתא פרשת פרה פ"ד, ט. לקוטי תורה במדבר לז, ב.

(10) בשלח טז, ד.

(11) ראה תענית ט, א. מכילתא בשלח שם, לה. ועוד.

(12) פרש"י עקב ח, ד. וראה פסיקתא דרב כהנא פסקא י (ויהי בשלח). דב"ר פ"ז, יא. ועוד.

(13) במדבר פ"א, ב. תנחומא במדבר ב, פרש"י בהעלותך י, יד. ועוד.

(14) ב"ב עג, סע"ב ואילך.

נשי ישראל מצייתות לנשיא דורנו

ובפשטות – ביאת משיח צדקנו תיכף ומיד, "משיח נאו", ובזריזות הכי גדולה – "עם ענני שמיא",

אשר יוציא את כל בני מהגלות, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו", עד שאפילו יהודי אחד לא ישאר בגלות ח"ו, "שלימות העם",

וכולם יחדיו הולכים לארצנו הקדושה – בדוגמת נשי ישראל בדור ההוא שהיו מחבבות את הארץ, ולא הושפעו כלל ממה שאמרו אחרים, בשמעם לדברי כלב ויהושע, גדולי ישראל בדור ההוא, ודוגמתם – גדולי ישראל בכל הדורות, ובזמן הזה – נשיא דורנו.

(משיחת כ"ב סיון, למסיימות ומדריכות, ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

מה יעשה עם אלפיים ושמונה מאות עבדים?!

ויהי"ר שבקרוב ממש נזכה לקיום היעוד "והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך", ובאופן שלכל יהודי יהיו 'ב' אלפים וח' מאות עבדים", כמ"ש (זכרי' ח, כג) "כה אמר ה' צבאות בימים ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשונות הגוים והחזיקו בכנף איש יהודי גו'", "עשרה אנשים משבעים משפחות הרי שבע מאות לכל כנף וכנף, הרי לארבע כנפות הטלית אלפיים ושמונה מאות" (פרש"י עה"פ), וכמבואר בגמרא (שבת לב, ב) שענין זה בא בתור שכר על קיום מצות ציצית, שאודותי' מדובר בסיום פרשתנו.

וכאשר יהודי ישאל: מה יעשה עם אלפיים ושמונה מאות עבדים – הרי זה עתה יצא מהגלות, ובזמן הגלות לא הי' לו אפילו עבד אחד, וא"כ, מה יעשה עם אלפיים ושמונה מאות עבדים?! לכאורה, הרי זה "לבטלה", כי אין לו במה להעסיק את כל העבדים, ואין לו אפילו פנאי לזה, כי הוא צריך ללמוד תורתו של משיח?! – הנה שאלה זו תהי' בין השאלות שישאלו את משיח צדקנו, והוא יתרצה!

(משיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'תשמ"ב - בלתי מוגה)

מוקדש לזכות

ורד שמחה בת שרה

להצלחה רבה בכל - בגשמיות וברוחניות

נרבת מהיטבאל יזמות

לא לערוך שום חשבונות בקיום הרצון העליון

טוען היהודי, שקבלת עול היא רק ראשית העבודה וכו'⁴², כשאוחזים בתחלת העבודה – אבל הוא אווז הרבה אחרי ראשית העבודה, שהרי עוסק כבר עשרות שנים בעבודה, ובמילא יכול להרשות לעצמו לערב את שכלו בענינים של תורה ומצות (וכנ"ל הרי זה שכל דקדושה), ואדרבה, זה יוסיף לו תענוג בתורה ומצות.

אומרים לו שצריך להיות "ויהי סלב"³³, ענין השתיקה והביטול, למסור את עצמו ("זיך אוועקלייגן"), רק לשמוע מה שאומרים לו ולציית.

ומה שיש לו קושיא ומגמרא (בדוגמת הענין ד"תעלי לרקיע", שהוא דבר הנמנע ע"פ תורה), אזי מסתמא יכול משהו אחר לתרץ לו אותה, והעיקר – הקושיא לא צריכה לשנות כלל, עליו לעשות זאת בקבלת עול, כפי שרבא אמר⁴³ "תומת ישרים תנחם"⁴⁴ שזהו הענין דקבלת עול שלמעלה מטעם ודעת. ואע"פ שענינו של משה הוא הבנה והשגה, שהרי התורה ש"נקראת על שמו"⁴⁵, ענינה הבנה והשגה כמ"ש⁴⁶ "כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני וגו'", אעפ"כ אומר המדרש⁴⁷ ש"פתי יאמין לכל דבר – זה משה רבינו", ולכאורה כאשר מחפש המדרש מיהו פתי, לא מצא משהו אחר מלבד משה? אלא כיון שענינו של משה הוא קבלת עול, קורא לו המדרש בשם פתי.

ועד"ז גם הי' אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר⁴⁸, כיון שידע שזהו רצון העליון, הוא מסר את עצמו לגמרי ונעמד בסכנה, כדי למלא ("אויספירען") את הרצון העליון.

ז. וכאן רואים הוראה נוספת: הרבי העמיד בסכנה לא רק את עצמו, אלא גם יהודי שני, עד שהיו כמה שאכן נשלחו לארץ גזירה (ואחדים מהם נמצאים עכשיו כאן בהתוועדות), ולכאורה אינו מובן: מילא על עצמו הוא בעל-הבית, אבל כיצד יכול להעמיד בסכנה יהודי אחר?

אלא זאת רואים ממעשה המרגלים, שזאת היתה טענתם כנ"ל – שמילא על עצמם היו מוותרים, אך כיצד יכולים לשאת באחריות של כל בני ישראל? ואעפ"כ לא היתה זו טענה ראוי' ומזה נשתלשל חטא המרגלים.

ההטעם לזה הוא: כאשר יודעים שזהו רצון העליון, לא צריכים לערוך שום חשבונות, לא בנוגע לעצמו ולא בנוגע לשני⁴⁹ (וכאשר לא עושים חשבונות כלל, ישנם הכחות ומצליחים במילוי השליחות כנ"ל).

(משיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'תשכ"ו - בלתי מוגה)

(42) תניא רפמ"א.

(43) שבת פח, סע"א ואילך.

(44) משלי יא, ג.

(45) מכילתא בשלח טו, א; שמו"ר פ"ל, ד – ע"פ מלאכי ג, כב.

(46) ואתחנן ד, ו.

(47) שמו"ר רפ"ג. וראה הביאור בזה בסה"מ מלוקט

ח"א ע' שנו.

(48) ראה בתחלת ההתוועדות ב"שיחות קודש" תשכ"ו ע' 478.

(49) להעיר מהרמב"ם הל' מלכים ספ"ז: ולא יחשוב לא באשתו ולא בבניו אלא כו' – אף שעליהם נאמר הוא אמר ויהי הוא ציווה ויעמוד (שבת קנב, א), שעד"ז הוא גם במלחמה רוחנית (תניא פמ"ט). [מלקו"ש שבתחלת השיחה הערה 53].

יין", וחסידות מסבירה¹⁵ את המשמעות של "שתויי יין" על דרך מה שאומרים על נדב ואביהוא ש"שתויי יין נכנסו"¹⁶, שהיו בתנועה של "רצוא" להיכלל באלקות, כך היו מתי המדבר, עד שכתוב¹⁷ שמה שהגמרא אומרת¹⁸ "דור המדבר אין להם חלק לעולם הבא", הרי זה מפני שאין בעולם הבא משום שכר לגבם, שכן הם משתוקקים לענין שלמעלה מעולם הבא. כך הי' גם מצבם של בני ישראל במדבר, שכל מציאותם היתה שקועה באלקות, דבר שנמשך בכל ארבעים השנה.

עד שכתוב במדרש תנחומא¹⁹ שבשעה שמשוה רבנו נסתלק אמר הקב"ה כיוון שמשוה הרי רועה נאמן הנה "לא יעזוב את צאן מרעיתו"²⁰, ולא יעזוב את דור המדבר שהוביל אותם, ולכן הוא נשאר במדבר כדי להיות יחד אתם, ובשעת תחית המתים כאשר יקומו משה רבנו וכן ששים רבוא מתי מדבר, יכניס אותם משה רבנו לארץ ישראל, כלומר שגם כפי שמשוה רבנו יהי' אחרי תחית המתים – יהי' אתם, למרות שאז יהי' בתכלית העילוי, ובמכל שכן ממה שכעת הוא הגדול בבני ישראל.

וכל זה פעל משה רבנו על ידי תפילתו, שבמקום שיהי' "ואכלה אותם כרגע" – חיו במדבר ארבעים שנה, ולא ארבעים שנה שנות עמל ותלאה, אלא אדרבה הן ניצלו את ארבעים השנים באופן היפה והנעלה ביותר.

(15) בארוכה בד"ה אחרי מות דשנת תרמ"ט (ושנת תשכ"ב). וראה בלקו"ש ח"ב ע' 55 ואילך.

(16) פרש"י שמיני י, ב (מויק"ר פ"ב, א).

(17) עש"מ מאמר חקו"ד ח"ב פ"ח. ועד"ז במגלה עמוקות עה"ת שלח יד, לה.

(18) סנהדרין קח, א במשנה. שם קי, ב.

(19) ראה תנחומא וירא יט. וראה שבת נט, ב.

(20) בכהנ"ל ראה התוועדות תנש"א ח"ד ע' 91 ואילך.

מכאן רואים אנו עד כמה גדול כוחו של משה רבנו, מה שפעל בתפילתו, וכך הדבר בכל "נשיא" בישראל, וזאת הוא פועל בכל אחד מישראל גם במי שיונק²¹ רק מצפרנים דצפרנים של משה רבנו, אפילו על מי שהוציא את פסל מיכה ממצרים והביאו לארץ ישראל, גם עליו פעלה תפילתו של משה רבנו.

ג. ברם, על מי פועלת תפילתו של משה רבנו? – רק על אלה שאינם חולקים עליו, חולקים אמנם על הקב"ה, מדברים רעה על ארץ ישראל וכו' וכו', אבל עדיין קשורים למשה (שהרי הם לא היו אשמים במה שחלקו על משה רבנו, שכן המרגלים פיתו אותם),

אולם, כאשר בא משהו "וילינו עליו"²², הוא חולק ומעמיד את עצמו כנגד משה רבנו – עליו אין תפילתו של משה רבנו פועלת.

הפסוק אומר כאן "להוציא דבה על הארץ"²³ סתם, ואינו אומר "להוציא דבה רעה"²⁴, שכן כשמדובר על מי שרוצה לעמוד כנגד משה רבנו, אין כל הבדל במה שהוא מדבר, אם דבה רעה או דבה טובה – הוא יכול אפילו לדבר טובות על משה רבנו אך אם הוא עומד על ידי כך כנגד משה רבנו, אין תפילתו של משה רבנו פועלת עליו, ואדרבה, מאדם כזה צריכים להיזהר יותר, שכן כשמישהו מוציא דבה רעה על משה רבנו, רואים מיד שאלה הם דברי שקר ושרצונו הוא רק להטעות, ולכן לא מאזינים אליו. אך בשעה שהוא אומר: אדרבה, "דבי" זה דבר טוב, וחסידות היא דבר טוב, אלא שהרבי הוא נעלה ביותר וכיצד יכולה להיות לך שייכות אליו, הוא למעלה מעלה הרבה ממך, ועל דרך זה – כיצד יכולים ללמוד חסידות, הרי היא

(21) ע"פ תניא פ"ב.

(22) שלח יד, לו.

(23) שם.

(24) שלח יד, לו. בכהנ"ל ראה לקו"ש ח"ה ע' 145 ואילך.

יותר מדי נעלית ממך וכו'?

– צריכים לדעת שגם זה שמוציא דבה טובה, רוצה לנתק אותך ממשה רבנו, אין זה נוגע באיזו דרך הוא עושה זאת, העיקר שהוא מאלה ש"וילינו עליו".

ד. על דרך המבואר מדוע עשה המן "עץ גבוה חמשים אמה"²⁵. לכאורה, מילא לפי מה שהי' בפועל מובן החשבון של חמשים אמה, שכן זה הי' עבור המן ובניו, והתרגום²⁶ עושה את החשבון איך העץ התאים להמן ועשרת בניו, שכן צ"ל ג' אמות עבור כל אחד אמה וחצי בינתיים וכו'. אך, המן, הרי לא ידע שיתלו אותו על העץ, מדוע, איפוא, עשה עץ גבוה חמשים אמה?

כתוב בספרי מוסר שהמן רצה להראות ע"י עץ זה שמרדכי אכן יהודי נעלה, ויש בו מעלות וכו', אך הוא יותר מדי נעלה לבני ישראל, על כך מראים החמשים אמה, כפי שהגמרא²⁷ אומרת שחמשים אמה הוא שטח הרחוק ביותר, רשות אחרת (בנוגע לשובך וכו'), כלומר, בשעה שהלך מרדכי לקבץ ילדי ישראל וכו' טען המן: מרדכי נעלה מדי עבורכם - הוא אכן דורש לימוד התורה, לימוד עם תשב"ר, הלכות העומר וכו', כל אלה הם דברים טובים, אבל מרדכי הוא נעלה מהעולם, הוא מדי נעלה שתוכל להיות לכם שייכות אליו!

ואילו לפועל מה רצה המן בטענותיו? - לחלוק וללכת כנגד מרדכי.

כך גם כשמישהו טוען שרבי וחסידות הם דברים טובים, אך הם נעלים מדי, אי אפשר שתהי' שייכות אליהם, הרי זה אכן "דבה" לטובה, אך הכוונה היא "וילינו עליו", ולכן אסור להתייחס אליו.

(25) אסתר ה, יד.

(26) הובא בתוס' שבת צב, א ד"ה אשתכח.

(27) ב"ב כג, ב.

אם הם רוצים להתלונן על הקב"ה, זה אכן דבר חמור, אך אין הוא נוגע לתפילת משה. רק בשעה שהם רוצים להשפיע על אחרים שיהי' "וילינו עליו", אזי אין תפילתו של משה יכולה לפעול עליהם, כל זמן שלא מתייצבים נגד משה רבנו, ולא נוגע באיזה מצב נמצא הלז, עד גם במדרגה הנחותה ביותר - אומרים שמשה רבנו רועה נאמן מוציא כל יהודי, ואילו אם הלז מתייצב כנגד משה רבנו - אז אין ביכולת משה רבנו לעזור לו.

ה. מדוע מספרת לנו התורה כל זאת? הרי אין ענין כלל לספר בגנותם של ישראל, שהרי אם "בגנות בהמה טמאה לא דבר הכתוב"²⁸, מכל שכן בגנותן של ישראל, אלא התורה מספרת לנו זאת כדי שנלמד מכאן הוראה לדורות:

בכל דור יש משה רבנו שבדור²⁹, והם נשיאי הדור שבכל דור, ה"אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא"³⁰, חכמי הדור, התנאים והאמוראים וכו', עד לדורות האחרונים, עד לדורנו אנו, הנשיא - כ"ק מו"ח אדמו"ר שהוא נשיא דורנו, עד שכאשר בא מישהו ורוצה לפתות את מושפעיו שלא ללמוד חסידות ולקרר אותם מכך בטענה שחסידות היא ענין נעלה ביותר וכיצד יש להם שייכות לכך, ועל דרך זה כיצד יכולים להיות מקושר לנשיא בשעה שהוא נעלה מהם, כיצד יכולים להיכנס אליו, כיצד יכולים להגיש לו פתקא וכו' - הרי אומרים שכל זה היתה טענתם של המרגלים ש"וילינו עליו", וכשמתייצבים נגד משה רבנו - אין הוא יכול להתפלל עבורם, המושפעים אינם אשמים, כי אם מוריהם שהביאו אותם לכך!

לאיך גיסא: בשעה שאדם מתקשר למשה

(28) פסחים ג, א.

(29) ב"ר פנ"ו, ז.

(30) תקוני זתר תס"ט (קיד, א).

עצמם ופחדו להכנס לארץ ישראל מאחר ולא ידעו האם יוכלו לפעול את הרצון העליון, בגלל זה לבד לא יכלו להכנס לא"י, כי: אם היו הולכים בקבלת עול, בלי לערב את שכלם, היו עוברים את כל הנסיונות בא"י, אבל ללא הקבלת-עול - אכן לא הי' בידם לעמוד בנסיונות, כיון שרק כאשר הולכים בקבלת עול מובטחים לעמוד בכל הענינים.

ה. ע"פ הנ"ל אפשר לבאר גם מה שעל הפסוק "עלה נעלה וירשנו אותה"³³, מביא רש"י את הגמרא³⁴, שכלב אמר "אפילו בשמים, והוא אומר עשו סולמות ועלו שם, נצליח בכל דבריו".

ומקשה המהר"ל מפראג³⁵: מדוע הגמרא היתה צריכה להביא כזו דוגמא שלא שייכת ע"פ טבע, הרי זהו דבר הנמנע³⁶?

ויש להוסיף על קושייתו שגם ע"פ תורה זה נמנע, שלכן כאשר אחד אומר הרי את מקודשת לי על-מנת שתעלי לרקיע - הרי זה כלום והתנאי בטל (ומקודשת מיד)³⁷ משום שהוא דבר הנמנע, וא"כ מדוע הגמרא תופסת כזו מין מציאות? והמהר"ל מיישב זאת ע"פ דרכו.

אמנם ע"פ המבואר בחסידות אפשר לתרץ זאת, שבהביאו דוגמא כזאת רצה כלב לומר: אימתי בטוחים שיעמדו בכל הנסיונות, דוקא כאשר לא הולכים ע"פ השכל אלא רק בקבלת עול, שאפילו אם יאמרו דבר שהוא היפך השכל עד לתעלו לרקיע³⁸, ג"כ יעשו זאת, כי רק ע"י סומכים על הקב"ה - והרי מצד הקב"ה יתכן דבר הנמנע, כיון שהוא נמנע הנמנעות, וכידוע השיטות בזה³⁹ האם שייך למעלה נמנעות, וחסידות מסיקה שלמעלה הוא נמנע הנמנעות - דוקא באופן כזה אפשר להצליח⁴⁰.

ו. ההוראה מכל הנ"ל:

לכאורה יהודי יכול לטעון, היות וכל ימיו הוא מתנהג ע"פ שולחן-ערוך, עד ששכלו נהי' שכל ע"פ תורה, ואפילו רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו הם ע"פ תורה - מדוע שלא יוכל לערב את שכלו כאשר בא לקיים את רצון העליון, הרי שכלו הוא שכל דקדושה?

ע"כ ישנה ההוראה מהמרגלים: אע"פ שהם היו נשיאים, קרואי מועד אנשי שם⁴, וטענתם היתה ע"פ תורה כנ"ל, אעפ"כ, כיון שערבו את שכלם הם (אפי' דקדושה), יצא מזה אח"כ חטא המרגלים! מכיון שכאשר שומעים ממשה רבינו - אשר שכנה מדברת מתוך גרונו⁴¹ - שכך צריכים לעשות, יש לעזוב את כל החשבונות, ולציית לפקודת משה.

(33) פרשתנו יג, ל.

(34) סוטה לה, א.

(35) גור ארי' פרשתנו שם.

(36) מלשון רש"י "עשו סולמות ועלו שם" מוכח, שכוונתו היא - על"י בשמים כפשוטו. ובפרט שהרי עד"ז ממש הוא בפרש"י נח (יא, א). [שוה"ג להערה 30 בלקו"ש שבתחלת השיחה].

(37) רמב"ם הל' אישות פ"ו ה"ז (מגיטין פד, א).

(38) שזהו ענין שאינו בגדר מציאות העולם כלל [ע"פ לכו"ש שם ס"ע 89 ופנים הערה הנ"ל].

(39) ראה שו"ת הרשב"א סתי"ח. ס' החקירה לאדמו"ר

הצ"ע ע' 68. סה"מ מלוקט ח"א ע' ס.

(40) וי"ל, שמה שהזקק כלב לזה הוא - כי מכיון שראה שטענת המרגלים היא (לא רק מצד שטויעים הם ודעתם שא"א להכנס לא"י, כ"א גם) לפי שרוצים כן (וכדמוכח ממה שהשתמשו בדבר שקר בטענתם - ראה רש"י לעיל פסוק כז) הרי אפשר שימציאו עוד טענות כאלו שלא יהי' לו מה להשיב עליהם מראיות ע"פ שכל. ולכן אמר "עלה נעלה אפילו בשמים" - אף שאין לזה שום מקום בשכל [מהערה 30 בלקו"ש שם].

(41) ראה זח"א רסז, ג. זח"ב קטו, ב. זח"ג ריט, א. רלב, א.

וטענתם היתה שזו "ארץ אוכלת יושבי"²³, וכמדובר פעם הפירוש בזה²⁴: כשם שמאכל נהי' דם ובשר כבשרו (של האוכל), עד"ז ארץ ישראל "אוכלת יושבי" – שיושבי' הופכים להיות בדיוק כמו הארץ, ולא רק הרגל אלא גם הראש והשכל שלו נעשים "ארץ", עד שמפסיק להיות בן-אדם ("אויס מענטש") ואינו רואה כלל את השמים.

ובהיותם נשיאי ישראל דאגו עבור כל בני ישראל; על עצמם חשבו שמסתמא יוכלו לעמוד בנסיון, ואפי' אם לא – הרי מוותרים הם על התומ"צ שלהם כדי לפעול את הרצון העליון. אך כאן דובר אודות כל בני ישראל, ועל-כן טענו שאינם יכולים לקחת על עצמם אחריות על כל בני ישראל, שלא זו בלבד שלא תהי' להם ירידה אלא שתהי' עוד עלי'.

ג. עפ"ז יובן מה שאמרו המרגלים "כי חזק הוא ממנו"²⁵, וכפי שרש"י מביא (מגמרא²⁶) שאמרו שהוא חזק כלפי מעלה, כביכול. דלכאורה כיצד יכלו לומר זאת, הרי "כשרים היו" וצדיקים היו?

והביאור הוא: שהם התכוונו ל"מעלה" הקיים בכל יהודי, היינו, הנפש האלקית "חלק אלקה ממעל ממש"²⁷, וזו היתה כוונתם, שכאשר יבואו לארץ ישראל ויתעסקו בעניינים גשמיים, אזי הנפש הבהמית תהי' "חזק הוא ממנו" – מהנפש האלקית.

זהו ה' חוט השערה שהמרגלים סטו בו, החל מהטענה דקדושה, ועד שהשתלשל מזה החטא בפועל.

רק כשהולכים בקבלת עול בטוחים בכל העינים

ד. עפ"ז יובן מה שרש"י אומר²⁸: "להקיש הליכתן לביאתן, מה ביאתן בעצה רעה אף הליכתן בעצה רעה", דלכאורה הרי אומר ש"כשרים היו" וכו', וכיצד יתכן שהליכתן בעצה רעה?

אלא כנ"ל שטענתם היתה טענה דקדושה, הם הלכו מתוך החלטה לבדוק ולשער האם בני ישראל יעמדו בנסיונות או לא, שהרי אומרים הלואי ביאתך כצאתך²⁹; לכן אפשר לומר ש"כשרים היו" ואעפ"כ "הליכתן בעצה רעה", היות וכאשר הקב"ה מצוה לעשות משהו לא צריכים לערב את השכל העצמי ("דעם אייגענעם שכל") כדי לשער האם אפשר לעשות זאת או לא, הם היו צריכים רק לענות למשה רבינו על השאלות ששאלם, ולא להעלות השערות האם יוכלו להכנס לארץ ישראל.

ובגלל שערבו את שכלם ושיערו, לכן לאחר מעשה המרגלים אמר הקב"ה שלא יכנסו בפועל לארץ ישראל, וכאשר ניסו בכל-זאת ללכת אזי "ויכום ויכתום וגו"³⁰.

עפ"ז יובן גם מה שלמרות כל ההפלאות של דור המדבר המסופר במס' ב"ב³¹, והיו דור דעה³² וכו', הם לא יכלו להכנס לארץ ישראל, כי עי"ז שערבו את שכלם כדי להעריך את

(23) פרשתנו יג, לב.

(24) ראה לקו"ש חכ"ח ע' 91.

(25) שלח שם לא.

(26) סוטה לה, א.

(27) תניא רפ"ב.

(28) פרשתנו שם, כו.

(29) ראה ב"מ קז, סע"א: יציאתך .. כביאתך כו'.

(30) פרשתנו יד, מה.

(31) ע"ג, ב – ראה לקו"ש ח"ג (ע' 50) וחכ"ג (ע' 122)

בהערה. ועוד.

(32) ראה ויק"ד פ"ט, א. במדב"ר פי"ט, ג. ושי"נ.

רבנו שבדור, לא נוגע אז מצבו, משה רבנו מוציא את כל אחד ממצבו ומעמיד אותו בדרגה של "שתויי יין", ועד שהוא מביא

ומכניס אותו לארץ ישראל, עד לגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' **משה נחום** בהרה"ח ר' **מרדכי מענדל** ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

מוקדש לעילוי נשמת

ר' **יהודה ב"ר צבי הירש** ע"ה **סטראל** - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו **טשרנא גיטל** בת ר' **יעקב** ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח **שמואל סטראל** ומשפ' שיחיו

ללכת בקבלת עול

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"*

א. בפרשתנו מדובר אודות המרגלים, וכמדובר כמה פעמים¹ התמיהה שבו:

משה הי' רועה ישראל, וא"כ הרי הכיר את מצבו של כל אחד מבני ישראל, וכמובא במדרש² עה"פ "ומשה הי' רועה את צאן יתרו"³, שהוא לא הסתפק בהשגחה כללית על מזונם של הצאן, אלא דאג שהזקנה תקבל את המזון המתאים לה והצעירה את מזונה וכו', והתמסר ("זיך אריינגעלייגט") לדעת את טבעו של כל כבש.

ואם כך הי' הדבר אצל צאן יתרו וקודם מ"ת, עאכו"כ אצל בני ישראל לאחר מ"ת, שבודאי משה חדר בהם וידע את תכונות הנפש של כל יהודי.

ועאכו"כ לאחר שמשה לקח את בני ישראל "על אחריותו" למדבר, ששם היו "נחש שרף ועקרב"⁴ בגשמיות וברוחניות, שזוהי קליפה איומה ונוראה ("א מורא'דיקע"), ובאם לקחם על אחריותו בודאי הכיר את כל אחד.

ובפרט שמתחלת הולדו הי' רועה (בתכונותיו)⁵, וא"כ הרי זה גם מצד הטבע וגם מצד העבודה, וא"כ בודאי הכיר את כל בני ישראל.

עאכו"כ שידע את מצבם של הנשיאים, אשר היו קרואי מועד אנשי שם⁶, ועשרות אלפים מבני ישראל היו כפופים למרותם, ובודאי שמשה הכירם - ואם-כן כשבחרם לשליחות זו היו ראויים לכך, וכיצד קרה שנכשלו?

ובפרט כשמדובר על הכניסה לארץ ישראל, שאלמלא זכו הי' כבר ה"תבאמו ותטעמו"⁷, שהכניסה לא"י היתה אז באופן ד"תטעמו", גאולה שאין אחרי גלות (אלא שהמאורעות שלאחרי-זה גרמו שלא כך יהי') - אזי כאשר מדובר אודות ענין כה נעלה, בודאי שמשה דקדק.

והשאלה מתחזקת: הקב"ה אמר למשה "שלח לך - לדעתך"⁸, שכל השליחות היא על אחריותו של משה, והרי אפי' אדם פשוט כאשר שומע מהקב"ה שזה על האחריות שלו - יזדעזע וידקדק שהכל יהי' כדבעי, וכל-שכן כשמדובר אודות משה, רועה ישראל, בודאי שהוצרך לדקדק.

* חלקים משיחה זו הוגהו ע"י כ"ק אד"ש מה"מ

ונדפסו בלקו"ש ח"ח ע' 82 ואילך.

מכיון שבלקו"ש שם הובאו רק חלקים קטנים וקצרים

מההנחה על-כן הבאנו בזאת את השיחה כפי שנדפסה

ב"שיחות קודש" תשכ"ו 481 ואילך - הנחה פרטית,

בלתי מוגה - ובשוה"ג הבאנו מס' הערות או קטעים

מלקו"ש שם, ובסופם צויין מהיכן נלקטו. המו"ל.

(1) ראה לקו"ש חכ"ג ע' 92 ואילך. חל"ג ע' 78 ואילך.

(2) ראה שמו"ר פ"ב, ב תיאור הבא בנוגע לדוד (ובנוגע

למשה - פרט אחר). וראה סה"מ תשי"א (כ"ק אדמו"ר

8) רש"י ריש פרשתנו.

7) בשלח טו, יז.

8) רש"י ריש פרשתנו.

ויתירה מזו: הרי מדתו של משה היא מדת האמת⁹, ואמיתית ענין האמת הוא שכל פרט ונקודה הם אמת בלי שום ספק וספק ספיקא, ואפי' לא מאה ספקות, ואם-כן בודאי משה דקדק שזה יהי' כדבעי, וכיצד יצא מזה אח"כ חטא?

ובאותיות פשוטות: רש"י אומר על המרגלים ש"באותה שעה כשרים היו"¹⁰ וצדיקים היו¹¹, וכיצד קרה שחטאו?

ב. לכן מוכרחים לומר שטענתם של המרגלים היתה טענה דקדושה, אלא שבערך למשה שהי' נעלה מהם, היא סטתה ("אזועקעקערט") כחוט השערה, ומזה נשתלשל חטא המרגלים בפועל.

וכמבואר בלקו"ת¹², שטענת המרגלים היתה שהם חפצים בתורה ומצוות במחשבה או בדיבור בלבד, אבל לא במעשה, כי כאשר יורדים למעשה, עלול לבוא מזה ההיפך.

וביתר ביאור: כאשר נכנסו המרגלים לארץ ישראל, וראו שהיא "ארץ זבת חלב ודבש"¹³ וישנם בה פירות שמנים כפשוטו, "וזה פרי"¹⁴, הבינו שבשביל זה יהיו זקוקים קודם לל"ט מלאכות - החורש והזורע וכו', עובדין דחול, ויתכן שע"ז ישקיעו עצמם לגמרי בענינים אלו, ובפרט שישנו פס"ד בתורה "אל תאמין בעצמך"¹⁵ - לכן טענו המרגלים שאין ביכלתם לשאת אחריות כה כבדה ("געוואלדיקע אחריות") של הכנסת עשרות אלפי יהודים לארץ ישראל כאשר ישנה סכנה שכזו! ועוד רוצים לא רק שזה לא יפעל שום ירידה, אלא אדרבה, שתהי' עלי'.

ולכן טענו שצריכים ויותר טוב להשאיר במדבר, מקום שלא שייכים שם כלל לעניני העולם, הלחם הוא ה"מן", "לחם מן השמים"¹⁶ שאין בו פסולת¹⁷ הן בגשמיות והן ברוחניות, מים יש מבארה של מרים¹⁸, הבגדים נקיים ע"י ענני הכבוד¹⁹ והענן הרג את הנחשים והעקרבים²⁰, במילא יכלו ללמוד תורה עם משה רבינו במנוחה, ומדוע שילכו לארץ ישראל ויתעסקו בענינים גשמיים כאשר אפשר ללמוד תורה מתוך מנוחה במדבר.

והנה, טענת המרגלים היתה טענה דקדושה ע"פ תורה, שהרי אפי' בפיקוח נפש בגשמיות נוגע ספק וספק ספיקא, עאכו"כ כאשר מדובר בפיקוח נפש בגשמיות וברוחניות גם יחד.

הם אמנם ידעו שמשה ואהרן יכלו ללכת לארץ ישראל ולעמוד בנסיון, אבל בנוגע לכל בני ישראל - מי יודע האם הם יוכלו לעמוד בנסיון, הרי "הרבה עשו כרשב"י ולא עלתה בידן"²¹, ו"תורה על הרוב תדבר"²², ואצל רוב בני ישראל צריך להיות "הנהג בהם מנהג דרך ארץ"²¹, ויתכן שיכשלו.

9) תהלים פה, יא. שמו"ר פ"ה, י. וראה סנהדרין קיא,

סע"א.

10) נסמן בהערה 4. וראה גם פרש"י דברים א, כג ד"ה

ומקח.

11) במדב"ר פט"ז, ה. וראה גם זח"ג קנח, סע"א.

12) פרשתנו לו, ג.

13) שמות ג, ח. וראה גם פרשתנו יג, כז.

14) בשלח טו, יז.

15) רש"י ריש פרשתנו.

16) רש"י ריש פרשתנו.

17) רש"י ריש פרשתנו.

18) רש"י ריש פרשתנו.

19) רש"י ריש פרשתנו.

20) רש"י ריש פרשתנו.

21) רש"י ריש פרשתנו.

15) אבות פ"ב מ"ד.

16) בשלח טז, ד.

17) ראה פרש"י חקת כא, ה.

18) פרש"י שם כ, ב.

19) פרש"י עקב ח, ד.

20) פרש"י בהעלותך י, לד.

21) ברכות לה, ב.

22) ראה מו"ר ח"ג פל"ד.